

Sygn. akt I ACz 779/19

POSTANOWIENIE

Dnia 28 maja 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie, I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSA Hanna Nowicka de Poraj

Sędziowie: SA Grzegorz Krężolek (spr.)

SA Anna Kowacz-Braun

po rozpoznaniu w dniu 28 maja 2019 roku w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku: A. S.

przy uczestnictwie: A. M. (1)

o wydanie orzeczenia w trybie wyborczym

na skutek zażalenia uczestnika od postanowienia Sądu Okręgowego w Nowym Sączu I Wydziału Cywilnego z dnia 24 maja 2019 r. sygn. akt I Ns 122/19

Postanawia:

I. Zmienić zaskarżone postanowienie nadając mu treść:

„1. nakazać uczestnikowi A. M. (1) usunięcie z materiałów wyborczych – plakatów, banerów, ulotek i reklam internetowych – nieprawdziwej informacji, że jest(...)z hasła(...)kandydat z(...) do Parlamentu Europejskiego” w terminie 72 godzin od uprawomocnienia się orzeczenia,

2. nakazać uczestnikowi A. M. (1) sprostowanie nieprawdziwej informacji, jakoby uczestnik był jedynym kandydatem z (...) przez zamieszczenie w Tygodniku (...)i Gazecie (...) w dodatku (...), oświadczenia o następującej treści:

SPROSTOWANIE

„Nieprawdziwa jest informacja zawarta we wszystkich moich materiałach wyborczych (banerach, plakatach, ulotkach oraz reklamach na portalach internetowych) jakoby był jedynym kandydatem z (...)w wyborach do Parlamentu Europejskiego. A. M. (1)”

– przy czym oświadczenie to winno zostać sporządzone znormalizowaną czcionką, tłustym drukiem,

3. nakazać uczestnikowi wpłacenie kwoty 3 000 zł (trzy tysiące złotych) na (...) Stowarzyszenie (...), ul.(...)

4. w pozostałym zakresie wniosek oddalić,

5. orzec, że każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie”.

II. w pozostałym zakresie zażalenie oddalić,

III. stwierdzić, że każdy uczestnik ponosi koszty postępowania zażaleniowego związane ze swoim udziałem w sprawie.

SSA Anna Kowacz-Braun SSA Hanna Nowicka de Poraj SSA Grzegorz Krężolek

Sygn. akt I ACz 779/19

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 24 maja 2019 r. Sąd Okręgowy w Nowym Sączu: w pkt. 1 nakazał uczestnikowi usunięcie z materiałów wyborczych – plakatów, banerów, ulotek i reklam internetowych – nieprawdziwej informacji, że jest (...) z hasła (...) kandydat z (...) do Parlamentu Europejskiego” w terminie 8 godzin od uprawomocnienia się orzeczenia, 2 pkt 2 nakazał uczestnikowi sprostowanie nieprawdziwej informacji, jakoby uczestnik był jedynym kandydatem z (...) przez zamieszczenie w Tygodniku (...)i Gazecie (...) w dodatku (...) oświadczenia o następującej treści: „SPROSTOWANIE. Nieprawdziwa jest informacja zawarta we wszystkich moich materiałach wyborczych (banerach, plakatach, ulotkach oraz reklamach na portalach internetowych) jakobym był jedynym kandydatem z (...) w wyborach do Parlamentu Europejskiego. A. M. (1)” - przy czym oświadczenie to winno zostać sporządzone znormalizowaną czcionką, tłustym drukiem, w pkt. 3 nakazał uczestnikowi wpłacenia kwoty 3.000 zł na (...) Stowarzyszenie (...), ul.(...), pkt. 4 oddalił wniosek w pozostałym zakresie a w pkt 5 orzekł, że każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie.

Sąd I instancji ustalił następujące istotne fakty dla rozstrzygnięcia.

Obwieszczeniem Okręgowej Komisji Wyborczej w K. z dnia 29 kwietnia 2019r. o zarejestrowanych listach kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego w okręgu wyborczym nr(...) wydanym na podstawie art. 221 par. 1 w związku z art. 338 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy podała ona do wiadomości publicznej informację o zarejestrowanych listach kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego w okręgu wyborczym nr (...) w wyborach do Parlamentu Europejskiego, zarządzonych na dzień 26 maja 2019 r. W obwieszczeniu wpisane zostały dane kandydatów, w tym na Liście nr (...) na pozycji (...)znajduje się nazwisko: S. A., audytor systemów informatycznych, zam. B., nie należy do partii politycznej, natomiast na liście nr (...) poz.(...) – nazwisko M. A. adwokat, zam. N., członek Partii (...). Nadto z terenu (...) poza wnioskodawcą kandydują na posłów do Parlamentu Europejskiego jeszcze inne osoby. W materiałach wyborczych uczestnika A. M. (1) zawarta jest treść (...) kandydat z (...)do Parlamentu Europejskiego”. W treści materiałów wyborczych wyróżnione jest dużymi literami nazwisko M., zdjęcie uczestnika, wyróżnione dużymi literami rozstrzelonym drukiem słowa(...) z (...)... Nadto na banerze wyborczym uczestnika w górnym rogu znajduje się logotyp partii (...) i pozycja nr(...)M.in. w taki sposób uczestnik w trakcie kampanii wyborczej do Parlamentu Europejskiego promuje swoją osobę na terenie (...)informacje o tej treści są zawarte na banerach wyborczych, plakatach, ulotkach wyborczych oraz w reklamach internetowych. Uczestnik jest posłem na Sejm RP, czterokrotnie został wybrany na posła z okręgu wyborczego nr(...) obejmującego m. in. powiat (...) i (...). Uczestnik z tytułu pełnienia mandatu posła jest zaangażowany w życie lokalnej społeczności, wspiera inicjatywy ważne dla regionu (...)

W dalszej kolejności Sąd pierwszej instancji podniósł, że wniosek w części zasługiwał na uwzględnienie. Przywołał art. 111 § 1 kodeksu wyborczego wskazując, że nie miał wątpliwości, iż dołączony do wniosku materiał dowodowy stanowi materiał wyborczy a okoliczność nie była kwestionowana przez uczestnika. Natomiast dla rozstrzygnięcia istotne było ustalenie, czy informacje zawarte w materiałach wyborczych uczestnika zawierają informacje nieprawdziwe. Dokonał zatem weryfikacji pod kątem prawdziwości frazy którą posłużył się uczestnik: (...)kandydat z (...) do Parlamentu Europejskiego”. W dalszej kolejności powołał się na Słownik języka polskiego (...), który jako podstawowe znaczenie słowa „jeden” podaje „tylko jeden, nie mający poza sobą innego, tylko ten wyłączny”. Takie też jest

intuicyjne znaczenie słowa. Zaś z obwieszczenia Okręgowej Komisji Wyborczej w K. o zarejestrowanych listach kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego w okręgu wyborczym nr(...) obejmującym województwo (...) i (...) wynika, że co najmniej 3 osoby to kandydaci zamieszkujący na terenie (...) w tym wnioskodawca. Uczestnik kandyduje z okręgu, który obejmuje region (...) ale nie jest z (...) To wnioskodawca, który także kandyduje do Parlamentu Europejskiego zamieszkuje w B., w miejscowości położonej na(...)W związku z tym informacja, że uczestnik jest jedynym kandydatem z (...) jest nieprawdziwa, w sytuacji, gdy także inne osoby kandydują z tego regionu. Wnioskodawca w niniejszej sprawie ograniczył nieprawdziwą informację do zwrotu jedyny. Sąd nie podziela stanowiska uczestnika, że sporny zwrot w materiałach wyborczych uczestnika należy interpretować wyłącznie w ten sposób, że A. M. (1) jest jedynym kandydatem do Parlamentu Europejskiego z (...)spośród wszystkich kandydatów z listy wyborczej (...). Wersja taka nie znajduje potwierdzenia w treści i układzie materiału wyborczego nie łączącego oznaczenia regionu i zwrotu z logiem partii w sposób jednoznaczny. Dla potencjalnego wyborcy na pierwszy plan z materiałów wyborczych wysuwa się osoba uczestnika, jego nazwisko jest wyróżnione bardzo dużymi literami, a następnie informacja że jest(...)kandydatem z (...), nazwa (...) i (...) jest też wyróżniona dużymi literami, rozstrzelonym drukiem. Inne zapisy w materiałach wyborczych uczestnika zwłaszcza logo partii w lewym górnym rogu nie rzucają się w oczy wyborcom tak jak ten sporny zapis. Gdyby uczestnik w materiale wyborczym zawarł stwierdzenie „Jedyny kandydat z(...) do Parlamentu Europejskiego z Komitetu Wyborczego (...) czy z listy (...) to wówczas zasadna była by argumentacja uczestnika. Skoro uczestnik nie jest jedynym kandydatem do Parlamentu Europejskiego z (...)to użyte sformułowanie(...) kandydat z (...) jako nieprawdziwe wprowadza w błąd wyborców. Podnoszone przez uczestnika argumenty dotyczące interpretacji użytego słowa, przedstawianie prywatnych opinii jak należy interpretować ten zwrot czy wnioskowanie o dowody z opinii biegłych świadczy o możliwości rozbieżnego rozumienia hasła wyborczego, co świadczy o tym, że użycie takiego zwrotu wprowadza w błąd wyborców. Decydujące znaczenie ma zobiektywizowany odbiór tego zwrotu. W przedmiotowej sprawie wnioskodawca wykazał nieprawdziwość zwrotu z materiałów informacyjnych i okoliczności tej nie zmienia subiektywne rozumienie użytego zwrotu przez uczestnika. Wywody uczestnika jakoby już 20 maja 2019 r. w mediach lokalnych i ogólnopolskich wyjaśnił jaki jest przekaz materiałów wyborczych, że jest jedynym do Parlamentu Europejskiego z listy wyborczej (...), nie usuwają skutków naruszenia, w przestrzeni wyborczej nadal te materiały wyborcze funkcjonują. Co do powoływania się przez uczestnika na uzasadnienie postanowienia Sądu Apelacyjnego w Krakowie w sprawie(...)co do sposobu interpretacji informacji zawartych w materiałach wyborczych to sąd nie jest związany orzecnictwem innych sądów, w każdej sprawie sąd opiera się na materiale dowodowym zebrany w danej sprawie i na podstawie zebranego materiału dokonuje jego oceny i wydaje rozstrzygnięcie zgodnie z prawem. Zatem w tych okolicznościach sprawy uzasadnione jest twierdzenie wnioskodawcy, że materiały wyborcze uczestnika zawierają informacje nieprawdziwą i w tym zakresie wprowadzają w błąd wyborców. W konsekwencji powyższego żądania wniosku znalazło swoje uzasadnienie w treści w art. 111 § 1 pkt 2, 3 i 6 powoływanego kodeksu wyborczego, przy czym sąd nie uwzględnił w całości wniosku.

W dalszej kolejności Sąd pierwszej instancji podniósł, że zasadne było żądanie usunięcia przez uczestnika z materiałów wyborczych nieprawdziwej informacji „jedyny”, przy czym wnioskodawca domagał się usunięcia tej informacji w terminie do 8 godzin od daty wydania orzeczenia. W tym zakresie wniosek został oddalony, gdyż postanowienie wydane w trybie wyborczym podlega zaskarżeniu, a wobec tego taki obowiązek może dotyczyć tylko prawomocnego orzeczenia. Jeśli chodzi o sprostowanie informacji, to co do zasady, żądanie sprostowania odpowiada naruszeniu, natomiast ograniczono miejsce zamieszczenia sprostowania do dwóch gazet (...) i dodatku (...) Gazety (...), są to gazety dotyczące tego regionu, zbędne było publikowanie sprostowania w innych dodatkach Gazety (...) jako nie związane z przedmiotem sprawy. Nadto wnioskodawca nie wykazał, aby uczestnik prowadząc kampanie w radio używał tego rodzaju sformułowań wobec czego także w zakresie wyemitowania sprostowania w Radio (...) i w Radio (...) wniosek nie został uwzględniony.

W dalszej kolejności Sąd pierwszej instancji podniósł, że nie uwzględnił wniosku o opublikowanie sprostowania na Fanpage A. M. (1), jest to strona prywatna, nie publiczna. Nie uwzględniono również wniosku, aby podpis pod sprostowaniem był opatrzony podpisem „poseł na Sejm RP A. M. (1)” sprawa ta nie ma związku z funkcją posła.

Natomiast za uzasadnione do kwoty 3.000 zł uznano żądanie zapłaty na rzecz organizacji pożytku publicznego wskazanej we wniosku, przy czym podana we wniosku nazwa organizacji nie była nazwą pełną. Sąd opierając się na wpisie w KRS (...) ustalił, że pełna nazwa to (...) Stowarzyszenie (...) ul. (...) Sąd uznał, że kwota 3 000 zł jest kwotą odpowiednią, określenie się przez uczestnika jako (...) kandydata z (...)wpływało na wizerunek wnioskodawcy jako kandydata z tego regionu, ale nie miało pejoratywnego wydźwięku. Wbrew zarzutom uczestnika analiza treści art. 111 K.W. nie prowadzi do wniosku, że nakazanie wpłaty kwoty do 100 000 zł związane jest z naruszeniem dóbr osobistych - wymienione w tym przepisie środki usunięcia skutków naruszenia nie zawierają takiego wymogu.

Od powyższego orzeczenia zażalenie wniósł uczestnik, zaskarżając je w części obejmującej pkt. 1, 2, 3 i 5. Przedmiotowemu orzeczeniu zarzucił:

1. obrazę przepisów prawa procesowego, która miała istotny wpływ na treść zaskarżonego postanowienia, a to naruszenie:

a) art. 13 § 2 w zw. z art. 232 w zw. z art. 227 w zw. z art. 6 § 1 k.p.c. poprzez przyjęcie, że wnioskodawca wywiązał się z obowiązku udowodnienia okoliczności, z których wywodzi skutki prawne, tj. wykazania, iż sformułowanie(...) kandydat z (...)do Parlamentu Europejskiego” jest stwierdzeniem zawierającym informacje nieprawdziwe, wprowadzające wyborców w błąd, pomimo iż wnioskodawca nie przedstawił żadnych dowodów odzwierciedlających wyżej wskazany odbiór przez wyborców, a tym samym nie sprostął obowiązkowi wynikającemu z zasady wspierania postępowania przez stronę, wobec czego sąd orzekając poprzestał wyłącznie na głosownych twierdzeniach wnioskodawcy;

b) art. 13 § 2 w zw. z art. 227 w zw. z art. 217 § 1 w zw. z art. 217 § 3 w zw. z art. 278 § 1 k.p.c. poprzez oddalenie wniosków dowodowych uczestnika z opinii prywatnych oraz wniosków dowodowych z opinii biegłych z zakresu filologii polskiej oraz z zakresu wizerunku i marketingu politycznego i przyjęcie, że wyjaśnienie znaczenia treści i formy użytych w materiałach wyborczych uczestnika informacji nie wymaga wiadomości specjalnych ponieważ użyte w materiałach wyborczych uczestnika sformułowanie, poprzez możliwość interpretacji tego materiału wprowadzało w błąd potencjalnych wyborców, kiedy już z treści zgłoszonych przez uczestnika dowodów w postaci opinii prywatnej mgr A. R. filologa polskiego, nauczyciela języka polskiego oraz opinii dr Ł. K. z Instytutu (...) wynikało, że właśnie ze względu na strukturę materiałów wyborczych uczestnika, na które składały się zarówno tekst językowy, graficzny (logotyp), zdjęcie kandydata, zastosowane w nim kolory oraz przy uwzględnieniu „rozpoznawalności” uczestnika na terenie(...), przekaz tych materiałów wyborczych nie wprowadzał, bo nie mógł w błąd wyborców, i w sposób jednoznaczny i obiektywny identyfikował go jako jedyne kandydata z listy wyborczej (...), przy czym dookreślenie w materiałach wyborczych dodatkowego komunikatu ze słowami np. „...z listy (...)” byłoby niepotrzebnym powtórzeniem.

c) obrazę przepisów prawa procesowego, która miała istotny wpływ na treść zaskarżonego postanowienia, a to art. 13 § 2 w zw. z art. 162 w zw. z art. 227 w zw. z art. 217 § 1 w zw. z art. 217 § 3 w zw. z art. 278 § 1 k.p.c. poprzez oddalenie wniosków dowodowych uczestnika z opinii prywatnych oraz wniosków dowodowych z opinii biegłych z zakresu filologii polskiej oraz z zakresu wizerunku i marketingu politycznego i przyjęcie, że wyjaśnienie znaczenia treści i formy użytych w materiałach wyborczych uczestnika informacji nie wymaga wiadomości specjalnych ponieważ użyte w materiałach wyborczych uczestnika sformułowanie, poprzez możliwość interpretacji tego materiału wprowadzało w błąd potencjalnych wyborców ponieważ uczestnik choć kandydujący z okręgu wyborczego obejmującego rejon (...) z niego nie pochodzi, kiedy już z treści zgłoszonych dowodów wynikało, że wyrażenie użyte w materiałach wyborczych uczestnika tj. „z (...) można interpretować nie tylko jako jego miejsce pochodzenia, ale również utożsamianie się z konkretnym miejscem w zw. z wykonywaniem pracy zawodowej, działalności organizacyjnej i społecznej, zaangażowaniu w ważne dla społeczności lokalnej przedsięwzięcia, a tym samym sformułowanie „z (...) nie może dotyczyć jedynie faktu pochodzenia (urodzenia się tam) z danego regionu, ale np. aktywności zawodowej, reprezentowania go swoimi działaniami np. w ramach konkretnej partii politycznej,

z którą utożsamiają się zamieszkujący ten region wyborcy identyfikujący uczestnika jako członka (...) działającego w ich imieniu, w sprawach dla nich ważnych;

2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę postanowienia, mający wpływ na treść orzeczenia, a polegający na przyjęciu, iż sformułowanie „jeden kandydat z (...) do Parlamentu Europejskiego” odnosi się do wszystkich kandydatów z (...) startujących w wyborach do Parlamentu Europejskiego, podczas gdy stwierdzenie to w sposób obiektywny odnosi się jedynie do kandydatów startujących z Komitetu Wyborczego (...), bowiem uczestnik jest w rzeczywistości jedynym kandydatem powyższego ugrupowania z (...), którego ściśle związki z ww. regionem potwierdza jego zaangażowanie w sprawy (...), które docenili wielokrotnie zarówno wyborcy jak i przedstawiciele władz samorządowych z tego regionu,

3. obrazę przepisów prawa materialnego poprzez naruszenie:

a) art. 6 k.c. w zw. z art. 111 § 1 k.w. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, a to przyjęcie, iż wnioskodawca w sposób dostateczny udowodnił fakt, z którego wywodzi skutki prawne, tj. iż podana na materiałach wyborczych informacja jest nieprawdziwa i wprowadza w błąd wyborców, pomimo iż zgodnie z zasadami rozkładu ciężaru dowodu to na wnioskodawcy ciążył obowiązek wykazania zasadności żądań wniosku, któremu wnioskodawca nie sprostał;

b) art. 111 § 1 pkt 2 i 3 w zw. z art. 109 § 1 k.w. poprzez ich błędną wykładnię, a to orzeczenie ponad zamknięty katalog żądań określonych w art. 111 § 1 k.w. bowiem żądanie wnioskodawcy dotyczyło usunięcia materiałów wyborczych zawierających według wnioskodawcy nieprawdziwą informację, podczas gdy katalog we wspomnianym przepisie przewiduje jedynie nakazanie przez sąd sprostowania informacji nieprawdziwych oraz przepadek materiałów wyborczych zawierających nieprawdziwe informacje;

Z ostrożności procesowej powołał następujące zarzuty:

4. obrazę przepisów prawa procesowego, która miała istotny wpływ na treść zaskarżonego postanowienia, a to art. 13 § 2 k.p.c. w zw. z art. 316 § 1 w zw. z art. 233 § 1 k.p.c. poprzez całkowite pominięcie przez Sąd pierwszej instancji działań uczestnika po wniesieniu wniosku w trybie wyborczym w niniejszej sprawie, który tego samego dnia w mediach lokalnych i ogólnopolskich wyjaśnił, że przekaz jego materiałów wyborczych jest taki, że jest on jedynym kandydatem do Parlamentu Europejskiego z listy wyborczej (...), dalej, że jego intencją było podkreślenie w materiałach wyborczych, że jest jedynym kandydatem do PE z listy wyborczej (...), na co uczestnik przedstawił dowody w postaci wydruków artykułów prasowych zamieszczonych w dniu 20 maja 2019 r. na serwisach internetowych(...) oraz(...)co wskazuje, że na chwilę zamknięcia rozprawy stosowanie jakichkolwiek środków przewidzianych w art. 111 § 1 k.w. było bezprzedmiotowe bowiem cel tych roszczeń - zapewnienie wiarygodnej informacji w kampanii wyborczej był spełniony, a na pewno zastosowane przez Sąd pierwszej instancji środki ochrony były nieadekwatne;

5. obrazę przepisów prawa materialnego, a to naruszenie art. 6 k.c. w zw. z art. 111 par. 1 pkt 6 KW poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, a to orzeczenie obowiązku zapłaty sumy na cele społeczne, mimo iż wnioskodawca w sposób dostateczny nie udowodnił, iż sporna informacja naruszyła jego dobra osobiste, a nawet nie wskazał żadnego dobra osobistego, które miałyby zostać przez uczestnika naruszone, pomimo iż zgodnie z zasadami rozkładu ciężaru dowodu to na wnioskodawcy ciążył obowiązek wykazania zasadności żądań wniosku, któremu wnioskodawca nie sprostał.

Ponadto zwrócił uwagę na nowy fakt, który miał miejsce po zamknięciu rozprawy, a to przeprowadzenie w dniu 26 maja 2019 r. wyborów do Parlamentu Europejskiego. W związku z tym wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i umorzenie postępowania w niniejszej sprawie.

Jako wniosek ewentualny postulował zmianę zaskarżonego postanowienia i oddalenie wniosku w całości a także zasądzenie od wnioskodawcy na rzecz uczestnika kosztów postępowania za obydwie instancje względnie uchylenie orzeczenia i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

Rozpoznając zażalenie Sąd Apelacyjny rozważył:

Środek odwoławczy A. M. (1) jest uzasadniony jedynie w części, czego konsekwencją jest wydanie przez Sąd II instancji rozstrzygnięcia reformatyjnego o treści wskazanej w sentencji jego orzeczenia.

Nie są trafnymi zarzuty procesowe podniesione przez skarżącego.

Wbrew jego stanowisku wnioskodawca zdołał wykazać, że w swoich materiałach wyborczych uczestnik poprzez stwierdzenie, iż „jest jedynym kandydatem z (...)do Parlamentu Europejskiego” podał informację nieprawdziwą, wprowadzającą potencjalnych wyborców w błąd.

Jak trafnie wskazał w motywach rozstrzygnięcia Sąd Okręgowy dla potencjalnego wyborcy na pierwszy plan z materiałów wyborczych uczestnika wysuwa się wyróżnione dużymi literami jego nazwisko a także informacja, iż jest jedynym kandydatem z (...).Załączone do wniosku zdjęcie banneru wyborczego A. M. (1) zawierającego te sformułowania, biorąc pod uwagę także ich formę, gdzie określenia te są wyróżnione na tle innych elementów tego materiału, należy uznać za wystarczające, aby stwierdzić, że obowiązkowi temu A. S. uczynił zadość.

W związku z tym, że ocena tego, w jaki sposób treść i forma materiału wyborczego oddziałuje na potencjalnego wyborcę, w tym, czy informacja w nim podawana może wprowadzać go w błąd, ma mieć charakter zobiektywizowany a nie subiektywny z punktu widzenia uczestnika powoduje, iż trafnym, wbrew kolejnemu zarzutowi procesowemu skarżącego, było oddalenie przez Sąd I instancji wniosków dowodowych zmierzających do zasięgnięcia opinii biegłych z zakresu filologii polskiej, wizerunku i marketingu politycznego. Dla oceny możliwości wywołania konfuzji w tym przypadku sięganie po wiadomości specjalne było zbędne.

Nie ma racji autor zażalenia podnosząc zarzut błędu w ustaleniach faktycznych mających polegać na wadliwym uznaniu przez Sąd I instancji, że sformułowanie użyte w materiałach uczestnika odnosi się do wszystkich kandydatów z (...) startujących do PE a nie wyłączenie tych, startujących z Komitetu Wyborczego (...).

Odwołanie się do samej treści tego sformułowania w warunkach, gdy brak w nim jednoznacznego odniesienia do nazwy Komitetu Wyborczego (...) wyklucza trafność tego zarzutu.

Bez znaczenia z rozważanego punktu widzenia jest to, że jak podnosi skarżący jest on osobą zaangażowaną w sprawę (...) albowiem określenie „jeden kandydat z(...)” wiąże się ściśle z miejscem pochodzenia kandydata a nie jego zasługami dla tego regionu wynikającymi z zaangażowania w jego sprawy.

Nietrafnie autor zażalenia argumentuje, że Sąd naruszył prawo procesowe nie uwzględniając okoliczności, że uznana przez Sąd za nieprawdziwą informację prostował on w sposób podany przez siebie w środku odwoławczym.

Treść tych prostujących wypowiedzi nie skutkuje zmianą informacji w prawdziwą i nie znosi negatywnego oddziaływania jej na taki krąg odbiorców, którzy z nią jako fałszywą mogli się dotąd zapoznać. Nadmienić należy, iż poza stwierdzeniem zawartym w zażaleniu uczestnik zaniechał wykazywania, że do takiego zniesienia skutków podania tej informacji za pośrednictwem środków, do których się odwołuje, doszło.

W konsekwencji, w uznaniu, że z żaden zarzutów procesowych nie jest usprawiedliwiony, ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd I instancji Sąd Apelacyjny uznaje za poprawne, kompletne i przyjmuje za własne.

Przechodząc do zarzutów natury materialno-prawnej odeprzeć należy ten, w ramach którego skarżący postuluje uchylenie zaskarżonego postanowienia i umorzenie postępowania.

Rozstrzygnięcie o zażaleniu przez Sąd II instancji już po zakończeniu kampanii wyborczej nie jest bezprzedmiotowe, a tylko potwierdzenie tej jego cechy skutkować by musiało uwzględnieniem jego żądania w tym zakresie.

Fakt bowiem naruszenia działaniem uczestnika normy art. 111 § 1 k.w. może mieć znaczenie mimo zakończenia kampanii, skoro wyborcy wprowadzeni w błąd podaniem w materiale wyborczym nieprawdziwej informacji mogą na tym naruszeniu potencjalnie opierać protest przeciwko ważności wyborów do Parlamentu Europejskiego (argument

z art. 242 § 2 w zw. 336 k.w. porównaj także uwagi w Komentarzu do Kodeksu Wyborczego pod red. F. Rymarza publikowanego w zbiorze LEX).

Nie ma racji autor zażalenia podnosząc zarzut naruszenia art. 111 § 1 pkt 2 i 3 w zw. 109 § 1 k.w. i twierdząc, że Sąd Okręgowy naruszył tę normę wykraczając w ramach udzielonej ochrony wnioskodawcy poza zamknięty katalog żądań określony w art. 111 § 1 pkt. 1 k.w.

W przepisie tym ustawodawca zakazuje rozpowszechniania nieprawdziwych informacji. Wbrew stanowisku skarżącego nakaz usunięcia określenia (...) z hasła(...) kandydat z(...) do Parlamentu Europejskiego” (tylko z tym jego elementem łączył dochodzoną ochronę) mieści się w zakresie tego zakazu, skoro usunięcie tego elementu słownego doprowadzi do sytuacji, w której nie będzie ona w dalszym ciągu w tej formie rozpowszechniana.

Przepis art. 6 w zw. z art. 111 § 1 pkt. 1 k.w. nie został naruszony, albowiem w ocenie Sądu II instancji wnioskodawca sprostał obowiązkowi wykazania – o czym była już wyżej mowa - że sformułowanie (...) kandydat z (...) do Parlamentu Europejskiego” jest określeniem nieprawdziwym. Z dokumentów znajdujących się w aktach, których prawdziwości skarżący nie neguje wynika, że oprócz niego z tego regionu kandydują poza wnioskodawcą również inne osoby a to J. W., M. Ł. i N. S.. To nieprawdziwe stwierdzenie wprowadza wyborców w błąd, gdyż jak uczy doświadczenie życiowe każda informacja o takiej cesze wywołuje u jej adresata konfuzję.

Nietrafny jest zarzut żalącego się, że niezasadnie został obciążony obowiązkiem zapłaty kwoty 3.000 zł na rzecz organizacji pożytku publicznego. Punkt 6 art. 111 § 1 k.w. nie łączy możliwości zastosowania tego środka zmierzającego do usunięcia skutków posłużenia się przez kandydata informacją nieprawdziwą w ramach prowadzonej przezeń kampanii wyborczej z konsekwencjami w postaci naruszenia dóbr osobistych wnioskodawcy.

Samo potwierdzenie, że informacja jest niezgodna z prawdą uprawnia do sięgnięcia po ten środek. Trzeba przy tym zwrócić uwagę, że zakres tego obowiązku nałożonego na skarżącego jest w rozstrzygnięciu Sądu I instancji wyważony i nienadmierny.

Sąd Apelacyjny skorygował ponadto treść zaskarżonego orzeczenia w zakresie określenia terminu w jakim uczestnik jest zobowiązany do usunięcia z materiałów wyborczych nieprawdziwego określenia uznając, że wykonanie tego obowiązku w ciągu 72 godzin od daty prawomocności orzeczenia zapewni to, iż obowiązek ten będzie mógł być realnie wykonany.

Podstawą rozstrzygnięcia o kosztach postępowania zażaleniowego jest norma art. 520 § 1 k.p.c. w warunkach, gdy wnioskodawca ich wzajemnego rozliczenia w postępowaniu odwoławczym nie formułował.

Z tych przyczyn w uznaniu zażalenia za częściowo uzasadnione Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji na podstawie art. 386 § 1 w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 111 § 3 k.w.

SSA Anna Kowacz-Braun SSA Hanna Nowicka de Poraj SSA Grzegorz Krężolek